SL. No. : X

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 50]
Total No. of Questions : 50]

CCE RF
CCE RR

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 8
[Total No. of Printed Pages : 8

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 16-S **Code No. : 16-S**

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ

Subject : First Language — SANSKRIT

प्रथम भाषा — संस्कृतम्

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ / New Syllabus)

(ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ + ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Regular Fresh + Regular Repeater)

ದಿನಾಂಕ : 30. 03. 2017] [Date : 30. 03. 2017

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12-30 ರವರೆಗೆ] [Time : 9-30 A.M. to 12-30 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100] [Max. Marks : 100

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

1. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯು 50 ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ವಿಷಯನಿಷ್ಠ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮುಖ ಜಾಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಮೊಹರು (ಸೀಲ್) ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಲಬದಿ ಪಾರ್ಶ್ವವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪುಟಗಳು ಇವೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
3. ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ವಿಷಯನಿಷ್ಠ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ.
4. ಬಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗಿರುವ ಪೂರ್ಣ ಅಂಕಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.
5. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವು ಸೇರಿದಂತೆ, ಉತ್ತರಿಸಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

छात्रं प्रति सामान्यनियमाः

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे पञ्चाशत् (50) वस्तुनिष्ठाः व्यक्तिनिष्ठाश्च प्रश्नाः सन्ति ।
2. इदं प्रश्नपत्रं विपरीतेन आवरणेन मुद्रिताङ्कमस्ति । परीक्षासमये प्रश्नपत्रमुद्घाटयितुं दक्षिणपार्श्वेन कर्तय । प्रश्नपत्रस्य पृष्ठानि पूर्णानि सन्ति इति पर्यालोचय ।
3. व्यक्तिनिष्ठानां वस्तुनिष्ठानाञ्च प्रश्नानां विषये निर्दिष्टाः नियमाः अनुपालनीयाः ।
4. प्रश्नानां प्रति अधिकतयाः अङ्काः पार्श्वे लिखिताः सन्ति ।
5. प्रश्नपत्रमुत्तरयितुं निर्धारिता समयावधिः प्रश्नपत्रस्य उपरि भागे लिखिता अस्ति । यस्मिन् पञ्चदशपलानि प्रश्नपत्रस्य पठनार्थं निर्धारितानि सन्ति ।

इतः कर्तय

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER
प्रश्नपत्रमुद्घाटयितुमितः कर्तय

Tear here

भागः - A

(गद्य-पद्य-पूरकपाठाः)

(62 अङ्काः)

I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत — 11 × 1 = 11

1. बाल्ये शास्त्रिमहोदयस्य गृहपरिसरः कथम् आसीत् ?
2. लोके सदा किं शाम्यतु ?
3. कापालिकः कथम् आसीत् ?
4. अघोरसंज्ञः कः ?
5. मोक्षप्राप्तिः केन भवति ?
6. भारतीयाः कथं भिन्नमार्गम् आश्रिताः ?
7. बालः हनूमान् कीदृशं विवस्वन्तं ददर्श ?
8. कीदृशम् औषधं दुर्लभम् ?
9. नाट्ये कति रसाः सन्ति ?
10. दुःखितः ध्रुवः कस्याः समीपम् अगच्छत् ?
11. किरातार्जुनीयस्य रचयिता कः ?

II. चतुर्थपदं लिखत — 4 × 1 = 4

12. इन्द्रः — शचीपतिः ; केसरी — ....।
13. रष्यादेशः — अणुविकिरणः ; आर्कटिक्प्रदेशः — .... ।
14. कीर्तिकायः — शिवाजीप्रभुः ; अभयदायिनी — .... ।
15. हासः — हास्यम् ; शोकः — .... ।

III. लघूत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत – $4 \times 2 = 8$

16. तैत्तिरीये सूर्यस्य विषये किं लिखितम् अस्ति ?

अथवा

पादपजातय: का: ? तासां जन्म कथं भवति ?

17. 'भारतीय भावना' इति पद्ये कवि: कीदृशीं मातरं नमामि इति वदति ?

18. रमारमणस्य कर्णसरणिम् अवतीर्णा अशरीरिणी वाणी का ?

19. डा० सत्यव्रतशास्त्रिमहोदयन प्राप्ता: देशीया: प्रशस्तय: का: ?

IV. श्लोकयो: तात्पर्यं कर्णाटकभाषया, आंग्लभाषया, संस्कृतभाषया वा लिखत – $2 \times 2 = 4$

20. यस्तु सर्वाणि भूतानि आत्मन्येवानुपश्यति ।
सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न विजुगुप्सते ।।

21. ततं तन्त्रीगतं ज्ञेयम् अवनद्धं तु पौष्करम् ।
घनस्तु तालो विज्ञेय: सुषिरो वंश एव च ।।

अथवा

श‍ृङ्गारहास्यकरुणा: रौद्रवीरभयानका: ।
बीभत्साद्भुतशान्ताश्च नव नाट्ये रसा: स्मृता: ।।

V. कवयो: देश-काल-कृतीनां विषये लिखत – $2 \times 3 = 6$

22. भास: ।

23. वाल्मीकि: ।

VI. यथानिर्देशम् उत्तरं लिखत – $3 \times 3 = 9$

24. मया भोजो रक्षित: ।
क: पाठ: ? कं वदति ? कुत्र आगत्य वदति ?

25. रसे गन्धे न रज्यते ।
क: पाठ: ? क: अवदत् ? क: न रज्यते ?

अथवा

विना दैवं न सिद्ध्यति ।
क: पाठ: ? क: अवदत् ? कम् अवदत् ?

26. 'लीलावती' इति ग्रन्थे बहव: विषया: निरूपिता: खलु ।
क: पाठ: ? का वदति ? 'लीलावती' कस्य ग्रन्थ: ?

VII. दशवाक्यैः उत्तरं कर्णाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया, संस्कृतभाषया वा लिखत – 3 × 4 = 12

27. वृत्रवधोपायं ज्ञातुम् आगतान् देवान् ब्रह्मदेवः किम् अवदत् ?

28. भीष्मयुधिष्ठिरयोः संवादं पद्यानुगुणं संगृह्य लिखत ।

29. आहारसेवनस्य वैशिष्ट्यम् आरोग्यसूत्रानुसारं लिखत ।

अथवा

सूर्यनमस्कारस्य प्राणायामस्य च महत्वं वर्णयत ।

VIII. श्लोकौ पूरयत – 4

30. क्षारं जलं ....

....।

....

.... समुद्गिरन्ति ॥

IX. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा अनुच्छेदाधारितान् प्रश्नान् उत्तरत – 4 × 1 = 4

31. अस्माकं राष्ट्रपिता गान्धिमहोदयः । एषः भारतस्य स्वातन्त्र्यसम्पादनार्थं सर्वत्यागं कृतवान् । उपवासं कृत्वा सर्वेषाम् ऐक्याय प्रयत्नम् अकरोत् । अहिंसा, सत्यं, सहना इत्यादिगुणैः सर्वभारतीयान् त्रिवर्णयुक्तराष्ट्रध्वजस्य अधः मेलितवान् । विश्वमेव शान्तिमन्त्रम् उपदिष्टवान् । एवमेव वल्लभभायीपटेलः, सुभाष्चन्द्रबोसः, बाबूराजेन्द्रप्रसादः, भगत्सिङ्गः, चन्द्रशेखर आजादः च इत्यादयः बहवः नेतारः स्वातन्त्र्याय ऐक्याय च आत्मानं समर्पितवन्तः । तेभ्यः देशभक्तेभ्यः कृतज्ञतासमर्पणं, तेषां सन्देशानां स्मरणं च भारतीयानाम् अस्माकं कर्तव्यम् अस्ति ।

i) अस्माकं राष्ट्रपिता कः ?

ii) गान्धिमहोदयः विश्वं किम् उपदिष्टवान् ?

iii) अनुच्छेदे उल्लिखित-देशभक्तानां नामानि लिखत ।

iv) भारतीयानां कर्तव्यं किम् ?

भागः - B

(व्याकरणविभागः)

(22 अङ्काः)

X. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु अपूर्णविवरणेषु वा प्रत्येकाय चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु एकमेव शुद्धं उपयुक्तं वा वर्तते । सम्यक् उत्तरस्य चयनम् कृत्वा लिखत — $10 \times 1 = 10$

32. 'नायिकाम्' इत्यत्र एषा विभक्तिः अस्ति —

(A) प्रथमा (B) द्वितीया

(C) षष्ठी (D) सप्तमी ।

33. 'शिशुः' एतस्य समानार्थकपदम् एतत् भवति —

(A) अर्भकः (B) पिता

(C) युवकः (D) शशी ।

34. 'दुर्लभम्' इत्यस्य विरुद्धार्थकपदम् एतत् भवति —

(A) सदुर्लभम् (B) नादुर्लभम्

(C) सुदुर्लभम् (D) सुलभम् ।

35. 'गजो याति' इत्यत्र विसर्गस्य स्थाने एषः आदेशः भवति —

(A) लोपादेशः (B) रेफादेशः

(C) उकारादेशः (D) सकारादेशः ।

36. 'विषकण्ठः' इत्यत्र विग्रहवाक्यम् इदं भवति —

(A) विषं कण्ठः यस्य सः (B) विषं कण्ठे यस्य सः

(C) विषस्य कण्ठः (D) विषं कण्ठे येन सः।

37. 'सूर्यादेव' — अत्र सन्धिविच्छेदः एवं भवति —

(A) सूर्यात + एव (B) सूर्य + देवः

(C) सूर्य + अदेव (D) सूर्यात् + देव ।

38. 'प्रजाहितम्' अत्र एषः समासः भवति –

(A) तत्पुरुषः (B) द्वन्द्वः

(C) कर्मधारयः (D) अव्ययीभावः ।

39. 'विद्वान्' इत्यस्य अन्यलिङ्गपदम् इदं भवति –

(A) विद्वांसः (B) विदुषा

(C) विदुषः (D) विदुषी ।

40. अत्र शुद्धं वाक्यम् एतत् भवति –

(A) बालकं मोदकं रोचते (B) बालकस्य मोदकं रोचते

(C) बालकाय मोदकं रोचते (D) बालकः मोदकं रोचते ।

41. 'याचते' अत्र एषः लकारः अस्ति –

(A) लोट् (B) लङ्

(C) लिट् (D) लट् ।

42. प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत – $2 \times 1 = 2$

a) अहं जलं पिबामि ।

b) बालकेन पाठः पठितः ।

43. रेखाङ्कितपदम् अवलम्ब्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत – $2 \times 1 = 2$

a) देशेः शान्तिः प्रतिष्ठापिता ।

b) शरणागताय अभयं दीयताम् ।

44. वाक्ये विद्यमानं कृदन्तपदं चित्वा प्रत्ययस्य नाम लिखत – $2 \times 1 = 2$

a) नगरे शोभमानम् उपवनं भवति ।

b) पत्रं कोशात् उद्घाट्य वाचयति ।

XI. वाक्ये विद्यमानं अलङ्कारं सलक्षणं विवृणुत – 3

45. माघे मेघे गतं वयः ।

XII. प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दोनाम लिखत – 3

46. न चलति खलु वाक्यं सज्जनानां कदाचित् ।

भागः - C

(रचनविभागः)

(16 अङ्काः)

XIII. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत — 3

47. ನಿತ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಯೇ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನ. ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲದ ಜಗತ್ತು ಗಾಢಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಯಿಂದ ಜ್ಞಾನವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

Language is the main source of our daily chorus. The world without a language is in vain. Knowledge can increase or spread only through language.

XIV. कर्णाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत — 3

48. मार्गे वाहनानि वेगेन सञ्चरन्ति । अतिवेगः अपघातस्य कारणं भवति । अपघातेन कदाचित् प्राणहानिः सम्भवति ।

XV. पत्रं लिखत — 5

49. दावणगेरे नगरस्य सर्वकारीयप्रौढशालायाः सुमनः / सुमा इति मत्वा सहोदर्याः विवाहोत्सवे भागं गृहीतुं दिनत्रयं विरामं सम्प्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति विरामपत्रं लिखत ।

अथवा

शालाशैक्षणिकप्रवासार्थं धनं प्रेषयितुं निवेद्य पितरं प्रति पत्रं लिखत ।

XVI. 50. एकं विषयम् अधिकृत्य प्रबन्धम् लिखत — 5

i) समाचारपत्रम्

ii) स्वातन्त्र्योत्सवः

iii) परिसरः ।